

Alliansarbetsgrupp för jämfällldhet

Innehåll

Inledning	3
Sammanfattning	4
Utgångspunkter för gruppens arbete	4
Utgångspunkter för det fortsatta arbetet	4
Frågeställningar	5
Arbetsgrupp	6

Inledning

Allians för Sverige bärs av en idé om Sverige. Vi tror på människans inneboende kraft och vilja att ta ansvar. Vi vill att fler människor ska kunna stå på egna ben och känna glädjen i att försörja sig genom eget arbete. Fler ska känna att de kan göra en insats och att en extra ansträngning ger lön för mödan.

Vi vill att våra barn ska berikas med kunskaper, bli väl behandlade och utvecklas till ansvarstagande ungdomar i vår svenska skola. Att våra äldre ska känna trygghet i omsorgen och att sjukvården ska fungera bra. Vi ska vara en röst för dem som själva har svårt att göra sina röster hörda. Vi vill få på plats ett rättsväsende som förmår stå upp mot våld, brott och droger. Vi vill att det ska löna sig att arbeta, att fler ska vilja anställa och att fler företag ska starta, stanna och växa i Sverige.

Ett väl utvecklat miljöansvar är självklart för alliansregeringen, som bland annat flyttat fram positionerna och höjt ambitionen i klimatfrågorna både nationellt och internationellt. Vi har ett ansvar gentemot kommande generationer att aktivt arbeta för att lösa miljöproblemen och att få en uthållig användning av naturens resurser.

Även om mycket utträttats under de senaste åren med Alliansregering finns mycket kvar att göra. Människors makt över den egna vardagen, arbetslinjen, en strävan att uppnå full sysselsättning, företagsamhet samt en välfungerande och skattefinansierad välfärd är alla tydliga delar i vad vi vill ska känneteckna Sverige. För att nå dit måste politiken ständigt förnyas för att möta Sveriges utmaningar.

Den internationella krisens återverkningar i Sverige ställer oss inför stora utmaningar. Den ljusning av konjunkturen som vi nu ser vissa tecken på kan komma att möta bakslag. Andelen arbetslösa kommer att stiga de närmaste åren. För att Sverige ska återhämta sig så snabbt som möjligt krävs en politik som fokuserar på att få tillbaka människor i jobb samtidigt som vi värnar de offentliga finanserna. Bara så kan vi på sikt trygga välfärden.

Allians för Sverige ska i valrörelsen 2010 möta väljarna med ett valmanifest som är lika tydligt som i förra valet. För att utveckla vår politik med sikte på mandatperioden 2010-2014 tillsätts nu tio arbetsgrupper. En av dem är arbetsgruppen om jämställdhet.

Arbetsgruppen ska arbeta fram konkreta och väl underbyggda förslag inom jämställdhetsområdet som gruppen anser ska inkluderas i Alliansens valmanifest 2010. Arbetsgruppen ska ange om förslagen kan genomföras tidigt under nästa mandatperiod, eller bör ses som målsättningar på längre sikt. Utöver de konkreta förslagen och underlagen ska arbetsgruppen presentera motiveringar till respektive förslag. Förslagen ska vara förenliga med en ansvarsfull ekonomisk politik, vara kostnads- och samhällsekonomiskt effektiva samt långsiktigt fördelningspolitiskt rimliga.

Arbetsgruppen ska därutöver ange ramar och den politiska inriktningen i stort för politikområdet jämställdhet under hela kommande mandatperioden 2010-2014.

Arbetsgruppen ska också beskriva vad Alliansregeringen uppnått på jämställdhetsområdet under den gångna mandatperioden.

Arbetsgrupperna bör i sitt arbete bjuda in utomstående experter på området och föra dialog kring viktiga samhällsutmaningar med olika aktörer som är verksamma inom området.

Under våren 2010 ska arbetsgruppen delge ekonomiarbetsgruppen underlag för de förslag som tas fram. Detta för att kunna säkerställa att (i) eventuella offentliga finansiella effekter, (ii) fördelningseffekter samt (iii) effekter på BNP och sysselsättning beräknas på ett enhetligt sätt som överensstämmer med beräkningskonventionerna för Regeringskansliet. Även ramar och riktlinjer för det fortsatta arbetet under hela mandatperioden ska beräknas på motsvarande sätt om de ska införas i valmanifestet och ska således delges ekonomiarbetsgruppen.

Sammanfattning

Gruppen ska lämna förslag som utvecklar och förstärker jämställdhetspolitiken. Arbetsgruppen ska särskilt fokusera på att utveckla förslag när det gäller jämställdhet på arbetsmarknaden och i näringslivet, utbildningssektorn, samt hälso- och sjukvården. Gruppen ska också komma med förslag på insatser när det gäller mäns våld mot kvinnor, hedersrelaterat våld och förtryck, samt våld i samkönade relationer.

Utgångspunkter för gruppens arbete

Vision

Människors lika värde är grunden för jämställdhet mellan kvinnor och män. Vår vision är att kvinnor och män ska vara jämställda, ha möjlighet att bidra och ta ansvar på lika villkor och ha makt att forma sina liv utifrån sina önskemål. Det är en viktig politisk uppgift att undanröja fördomar, strukturer och juridiska hinder som försvårar och förhindrar jämställdhet mellan kvinnor och män. Jämställdheten har kommit långt i Sverige. Trots det spelar kön stor roll för människors livsvillkor i vårt land. Ojämställdheten har olika ansikten och yttrar sig på många sätt.

Varje individs livsval måste respekteras. Politiken ska skapa bästa möjliga förutsättningar för kvinnor och män att utvecklas på lika villkor. Den ska ge individerna utrymme att välja och fatta beslut utifrån sina förmågor och sina drömmar. Politiken ska främja en jämställd fördelning av makt och resurser i samhället.

Jämställdheten har prioriterats

Alliansregeringen har prioriterat jämställdheten högt både vad gäller resurser och åtgärder. Över en miljard kronor har satsats för att aktivt bekämpa mäns våld mot kvinnor, hedersrelaterat våld och förtryck, samt våld i samkönade relationer. Arbetet för att bekämpa prostitution och människohandel för sexuella ändamål har fördjupats. Lagstiftningen mot diskriminering har skärpts. Ett aktivt arbete för att öka jämställdheten inom utbildningssektorn pågår. För första gången har en svensk regering redovisat en samlad och övergripande syn på hur jämställdhetsarbetet ska inriktas för att främja jämställdhet på arbetsmarknaden och i näringslivet. Särskilda satsningar har gjorts på kvinnors företagande. En forskningssatsning kring kvinnors hälsa genomförs.

En jämställdhetsbonus har införts i föräldraförsäkringen för att stimulera ett mer jämställt uttag av föräldraledighet. Genom avdragsrätt för hushållstjänster kan fler få tillgång till avlastning i vardagslivet. Ett historiskt viktigt jämställdhetslyft s.k. jämställdhetsintegrering, genomförs i kommuner och landsting liksom inom statsförvaltningen. Huvudsyftet är att kvalitetssäkra samhällets verksamhet och service till medborgarna så att hög kvalitet och goda resultat uppnås för båda könen.

Utgångspunkter för det fortsatta arbetet

De senaste årens stora satsningar på jämställdhetsområdet har lett till att kunskapen ökat, vilket också har synliggjort behovet av fortsatta insatser. Arbetet med att uppnå jämställdhet mellan kvinnor och män kräver både långsiktighet och uthållighet.

I genomsnitt tjänar, äger och bestämmer kvinnor mindre än män. Detta måste förändras. Utvecklingen går åt rätt håll men inte tillräckligt snabbt. Idag utbildar sig kvinnor i minst lika stor utsträckning som män. Trots det värderas deras arbete oftast inte lika högt. Principen om lika lön för likvärdigt arbete är grundläggande och måste bli verklighet.

Löneskillnaderna beror delvis på att män generellt sett har högre positioner än kvinnor, trots att kvinnor generellt sätt har högre utbildning än män. Dessutom jobbar kvinnor i offentlig sektor, och inom yrkesgrupper som i stor utsträckning endast har ett fåtal möjliga arbetsgivare. Löneskillnaderna finns inte bara mellan branscher utan även inom samma bransch. En annan faktor är att kvinnor jobbar deltid i högre utsträckning än män och tar ett större ansvar för det obetalda hushållsarbetet. Det finns dessutom en rent oskälig löneskillnad där kvinnor och män inte får lika lön för lika eller likvärdigt arbete. Att främja en jämställd arbetsmarknad är en fortsatt viktig politisk uppgift.

Kvinnors inflytande och makt inom näringslivet speglar inte den erfarenhet och kompetens som kvinnor besitter. Strukturer i samhället liksom fördomar leder till brist på jämställdhet inom näringslivet och utestänger enskilda kvinnor från uppdrag och ansvar. Att främja ökad jämställdhet även inom detta område måste prioriteras.

Flickors och pojkars lika möjligheter till tidigt, individanpassat stöd för att nå kunskapsmålen i skolan är en viktig förutsättning för jämställda förutsättningar senare i livet. I en förskola och skola där flickor och pojkar får lika möjligheter att växa och utvecklas, utifrån just sina förutsättningar och intressen, läggs grunden för ett jämställt samhälle.

Kvinnors och mäns olika val av utbildning är även det en orsak till löneskillnader mellan könen. Män utbildar sig i större utsträckning till yrken som ger högre lön än de yrken som kvinnor traditionellt väljer. Att verka för en jämnare könsfördelning i utbildningsval är av stor vikt för att motverka könsbundna inkomstskillnader, liksom att uppvärdera kvinnodominerade yrken.

Ett stort jämställdhetsproblem är att ohälsotalen bland kvinnor är markant högre än bland männen. Makten över den egna situationen både på arbetet och i privatlivet, har stor betydelse för hälsan. Bristen på jämställdhet inom vård och omsorg kan äventyra vårdens kvalitet och effektivitet. Okunskap om kvinnors och mäns olika behov gör att individen inte alltid får den vård eller omsorg som han eller hon behöver. Arbetet med att kvalitetssäkra bl.a. hälso- och sjukvården, liksom äldreomsorgen utifrån jämställdhetsperspektiv (jämställdhetsintegrering) måste utvecklas. Ny kunskap om kvinnors hälsa ska därför beaktas och forskningen på området bör fortsätta.

Mäns våld mot kvinnor, hedersrelaterat våld och förtryck samt våld i samkönade relationer är alltför stort samhällsproblem. Det förebyggande arbetet måste fördjupas och involvera både kvinnor och män i högre grad. Att belysa det sexuella våldet och det våld som kvinnor utsätts för på sina arbetsplatser är nödvändigt för att säkra kvinnors trygghet. Hedersrelaterat våld och förtryck ska bekämpas.

Frågeställningar

Arbetsgruppen ska lämna konkreta förslag som fortsätter och förstärker det arbete för ökad jämställdhet som påbörjats under innevarande mandatperiod. Gruppen ska särskilt avhandla följande områden:

1. Ge kvinnor och män lika möjligheter på arbetsmarknaden

Vad behöver göras för att kvinnors och mäns ställning och deltagande på arbetsmarknaden ska bli mer jämställd? Vilka politiska åtgärder behövs för att lika lön för lika arbete kan bli verklighet? Hur kan den könsuppdelade arbetsmarknaden brytas? Vad kan göras för att stärka kvinnors företagande i såväl privat sektor som offentligt finansierad sektor? Hur kan diskriminering motverkas? Hur kan kvinnors karriärmöjligheter förbättras? Hur kan strukturella hinder som försvårar för kvinnor att nå ledande positioner i näringslivet och politiken samt inom den offentliga sektorn motverkas? Vad kan göras för att underlätta för både kvinnor och män att förena yrkesliv och föräldraskap?

2. Lika möjligheter i skolan

Hur kan förskolan, skolan och högskolan i ökad utsträckning bidra till flickors och pojkars lika möjligheter att utvecklas och växa, utifrån just sina förutsättningar? Hur kan flickors och pojkars lika tillgång till individanpassat stöd från förskolan till högre utbildning säkras? Hur kan de könsbundna utbildningsvalen minska?

3. Rätt till hälsa och omsorg på lika villkor

Hur kan de höga ohälsotalen för kvinnor minskas och hur kan kvinnor hjälpas tillbaka till arbetsmarknaden efter en långvarig sjukfrånvaro? Hur kan kvinnors och mäns lika tillgång till individanpassad sjukvård, äldreomsorg och rehabilitering säkras? Hur kan hälso-, sjukvård och omsorg kvalitetssäkras utifrån ett jämställdhetsperspektiv? Vilken ny kunskap behövs på området?

4. **Bekämpa mäns våld mot kvinnor, hedersrelaterat våld och förtryck samt våld i samkönade relationer**

Regeringens historiskt stora satsning som gjorts för att bekämpa våld mot kvinnor, hedersrelaterat våld och förtryck samt våld i samkönade relationer pågår. Men våldet fortsätter alltjämt. Vad kan göras för att stärka stödet till våldsutsatta och hur kan ökad kunskap omvandlas till praktiskt arbete? På vilket sätt kan kvinnors våldsutsatthet på arbetsplatserna bekämpas? Hur kan arbetet för att förhindra att kvinnor utsätts för våld utvecklas och intensifieras? Finns det behov av särskilda åtgärder för att bekämpa det sexuella våldet och i så fall vilka? Hur kan den ökade kunskapen om det hedersrelaterade våldet leda till ökade insatser? Hur kan arbetet mot hedersrelaterat våld och förtryck breddas i syfte att förhindra att individer drabbas? På vilket sätt kan både kvinnor och män involveras i det förebyggande arbetet mot hedersproblematiken? Hur kan arbetet för att motverka våld i samkönade relationer intensifieras?

Arbetsgrupp

Ordförande i arbetsgruppen Nyamko Sabuni (FP)

Deltagande partirepresentanter Hillevi Engström (M), Annika Qarlsso (C), Desireé Pethrus Engström (KD)